१०. ऐतिहासिक वस्ती, शहरी विकास र भूमि समस्या समाधान

- ऐतिहासिक शहर दोलखालाई सांस्कृतिक पर्यटकीय पूर्वाधार सहित पूनरुत्थान गरिनेछ ।
- गुठी जग्गाको समस्यालाई छिनोफानो गर्न प्रस्तावित ऐनको संशोधन कार्य तत्काल टुङ्ग्याई किसानलाई आफूले वर्षौंदेखि खनजोत गरिरहेको जमीनको स्वामित्व दिलाइनेछ ।

११. आज जहाँ छौं, त्यो हिजो हामीले गरेको प्रयत्नको प्रतिफल हो । अझै गर्नु धेरै छ !

- नेकपा एमाले माथि उल्लेखित योजनाहरुको परिकल्पनाकार मात्रै होइन कार्यान्वयन गर्न सक्ने एकमात्र योग्य, सक्षम र प्रतिवद्ध पार्टी हो ।
- पार्टीको तर्फबाट यो निर्वाचनमा प्रत्यक्षतर्फ क . पार्वत गुरुङ र समानुपातिकतर्फ क . टेक घतानी उम्मेदवार हुनुहुन्छ । उहाँहरुलाई सूर्य चिन्हमा मतदान गरी अत्यधिक मतले विजयी गराऔं ।

हार्दिक अभिवादन !

सुर्य चिन्हमा भोट हालौं

सुर्य चिन्हमा भोट हालौं

सदैव हाम्रो प्रण
दोलखाको
आर्थिक रुपान्तरण

प्रतिवद्धता पत्र

प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन २०८२ को अवसरमा हाम्रो प्रतिवद्धता-

"समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली" नेकपा (एमाले) को राष्ट्रिय सङ्कल्प हो ।
यो सङ्कल्प साकार पार्न नेकपा एमाले दोलखा अविचलित यात्रारत छ ।

> दोलखामा हामी सगौरव भन्दै आएका छौं, -
> समृद्ध दोलखा, सुखी दोलखाली ।
> सुनिश्चित भविष्य, सूर्यमा भोट हाली ।।

पार्वत गुरुङ
प्रतिनिधि सभा सदस्य उम्मेदवार
ने.क.पा एमाले, दोलखा

टेक घतानी
समानुपातिक प्रतिनिधि सभा सदस्य
ने.क.पा एमाले, दोलखा

आदरणीय दिदीबहिनी तथा दाजुभाइहरु,

नेकपा (एमाले) नै दोलखा जिल्लामा आर्थिक समुन्नति, भौतिक पूर्वाधार विकास र सामाजिक रुपान्तरणका निमित्त नेतृत्वदायी पार्टी हो । वहुदलीय व्यवस्थाको स्थापना हुँदै संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको शासन व्यवस्थासम्म आइपुग्दा दोलखा जिल्लामा एमालेको प्रयास र पहलकदमीहरु नै निर्णायक रहिआएको छ । वहुदलीय व्यवस्थाको पुनर्स्थापना पश्चात दोलखाको विकास र आर्थिक उन्नतिमा देशका अन्य भूगोल र क्षेत्रहरुको तुलनामा पर्याप्त प्रयासहरु भएको तथ्यहरुले देखाउँछ । अभिलेख, तथ्य र नतिजाहरूका आधारमा नेकपा (एमाले) ले गरेको दोलखा रूपान्तरणको ऐतिहासिक चरणहरुलाई निम्नानुसार बुझ्न सकिन्छ:

- पञ्चायतकालमा दोलखाको ग्रामीण इलाकामा गरिएका भूमिगत राजनीति र सोबाट उत्पन्न सामाजिक चेतनाको उदय ।
- २०५१ मा एमाले नेतृत्वमा बनेको मनमोहन सरकारका पालामा शुरु गरिएको आफ्नो गाउँ आफैं बनाऔं लगायत ९ "स" का कार्यक्रमले ल्याएको विकासको लहर र लोककल्याणकारी (जस्तै, जेष्ठ नागरिक भत्ता) कदमहरु ।
- २०५४ पछि एमाले नेतृत्वको जिविसले तय गरेको जलश्रोत, पर्यटन, वन र कृषि बाली, शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायातले समुन्नत दोलखालीको दृष्टिकोण सहित तयार गरिएको आवधिक जिल्ला विकास योजनाको मार्गचित्रले कोरेको दोलखा विकासको गति ।
- २०७४ पछि एमालेको नेतृत्वको तहगत सरकारहरुबाट तय भएको वि . सं . २१०० सम्म लक्षित "समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली" राष्ट्रिय आकाङ्क्षा अनुरुपको विकास र समृद्धिका रुपरेखाहरु ।

आदरणीय दिदीबहिनी तथा दाजुभाईहरु,

हामीले खडा गरेको आधारभूत विकास-संरचनाको जगलाई थप मजवुत बनाउँदै, जनताको स्वशासन प्रत्याभूत गर्दै जनताको घर-आँगनमा पुग्ने स्थानीय सरकारलाई अधिकार सम्पन्न बनाउने गरी नीति निर्माणको पक्षमा दृढताका साथ उभिँदै समावेशी प्रतिनिधित्व र विकास निर्माण एवं साधन-स्रोतमा जनताको स्वामित्व स्थापित गर्न आगामी फागुन-२१ गते हुन गइरहेको प्रतिनीधि सभा निर्वाचनका अवसरमा नेकपा (एमाले)का तर्फबाट थप प्रतिवद्धता सहित आएका छौं । नेकपा (एमाले) दोलखामा संविधान प्रदत्त संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा तथा एकल अधिकारको पूर्ण कार्यान्वयन गरी "समृद्ध नेपाल सुखी नेपाली" को आकाङ्क्षा पूरा गर्ने प्रतिवद्धता दोहोर्‍याउन चाहन्छ । यस अवसरमा नेकपा (एमाले), दोलखा जिल्ला कमिटीले जारी गरेको दोलखा घोषणा, ज्ञापनपत्र र प्रतिवद्धताहरुमा आधारित अधुरा सपना पुरा गर्दै नयाँ प्रयासको थालनी गर्ने यस ऐतिहासिक अवसरमा समृद्ध, सुखी र सबल दोलखा निर्माणका निम्ति प्रतिवद्धता र सङ्कल्प जारी गर्दछ ।

केही वर्षदेखि हामी बीच निम्नलिखित प्रश्नहरु टड्कारो रुपमा आएका छन् :

क) उल्लेख्य विकासका प्रयासहरु र उल्लेख्य आर्थिक प्रगतिका बावजुद मानिसहरु किन जिल्लाबाट अन्यत्र बसाइँ सर्दैछन् ?

ख) हाम्रा ग्रामीण वस्तीहरु मानिसहरुका लागि आकर्षक बसोबासस्थल बनाउन के गर्नु पर्ला ?

ग) युवा पुस्ताका लागि आफ्नै थातथलोमा सक्रियता र खुसीपूर्वक बस्ने अवसर र कार्यक्रमहरु के हुन सक्छन् ?

घ) उपलब्ध स्रोतहरुलाई कसरी परिचालन गर्दा थप आर्थिक उपार्जन र रोजगारीका थप अवसरहरु सिर्जना गर्न सकिन्छ ?

ङ) संघीयतापछि सङ्कटमा परेको जिल्लाका प्रमुख बजारहरु र व्यवसायलाई कसरी बचाउने र कायम राख्ने ?

उल्लेखित प्रश्नहरुको जवाफ खोज्न हामीले आगामी पाँच वर्षमा तल उल्लेखित मार्गदर्शन अनुसार काम गर्नेछौं :

१. सुशासन तथा सामाजिक सेवा प्रवाह

- भ्रष्टाचार तथा लैङ्गिक हिंसामा सुन्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ । साथै सामाजिक समावेशीकरणको नीतिलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
- नेकपा एमाले नेतृत्व सरकारले शुरु गरेको 'डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क' अन्तर्गत सबै सरकारी सेवालाई क्रमश: डिजिटल बनाउँदै लगिनेछ । सरकारी सेवा "लाईन होइन अनलाईन" भन्ने नारालाई मूर्त रुप दिइनेछ ।
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई नागरिकप्रति जवाफदेही तथा पारदर्शी बनाउन नियमित सार्वजनिक सुनुवाईको नीति लागू गरिनेछ ।

२ . जलविद्युत र उर्जा

- ७५० मेगावाटको तामाकोशी तेस्रो जलविद्युत आयोजनालाई राष्ट्रिय गौरवको आयोजनाको रुपमा अघि बढाइनेछ । खिम्ती ठोसे जलाशययुक्त आयोजनाको निर्माण सुरुवात गराइनेछ ।
- अध्ययन पूरा भई निर्माण सुरु हुने चरणमा रहेका र निर्माणाधीन जलविद्युत आयोजनाहरुमा दोलखाली जनतालाई शेयरको अग्राधिकार सुनिश्चितता गराइनेछ ।

- विद्युत प्रसारण लाईनबाट प्रभावित जिल्लाबासीहरुलाई उचित क्षतिपूर्ति तथा सहुलियतका लागि नीति निर्माण गर्न विशेष पहल गरिनेछ ।
- जिल्लाबासीहरुकै स्वामित्वमा १०० मेगावाटको सोलार प्रोजेक्ट विकास गरिनेछ।
- खिम्ती-१ आयोजनाको शेयर स्वामित्व कानुन वमोजिम स्थानीय जनताहरुमा हस्तान्तरण गराइनेछ ।
- विद्युत उपभोगको वर्तमान दरमा संशोधन गरी आगामी ५ वर्षभित्र जिल्लाका सबै घरधुरीलाई विद्युतीय चुलोमा पहुँच पऱ्याइनेछ ।

३. सडक, भौतिक पूर्वाधार र सञ्चार

- चीन र भारत जोड्ने नेपालकै छोटो दूरीको उत्तर दक्षिण लोकमार्गको लामाबगर-फलाक खण्ड निर्माण सम्पन्न गरी गोंगर-सिंगटी क्षेत्रमा अन्तराष्ट्रियस्तरको सुख्खा बन्दरगाह निर्माण गरिनेछ ।
- लामोसाँघु जिरी सडकको स्तरोन्नति कार्यलाई पूर्णता दिइने छ । हालसम्म अदालती प्रकृयाको कारण रोकिएको चरिकोट-मुडे खण्ड स्तरोन्नति कार्यलाई यथाशिघ्र सम्पन्न गराइनेछ ।
- काठमाडौं जिरी सडकलाई एभरेष्ट हाइवेको रुपमा विकास गरी नाम्चे बजारसम्म विस्तार गरिनेछ ।
- चरिकोट र जिरीमा विमानस्थल सञ्चालनका लागि पहल गरिनेछ ।
- जिल्ला रिङरोडको परिकल्पनाअनुसार प्राथमिकतामा रहेका जिल्लाका सबै रणनीतिक सडकहरुलाई स्तरोन्नति गरिने छ ।
- जिल्ला भित्रका सबै ग्रामीण बजार केन्द्रहरुलाई मूख्य राजमार्गसँग पक्की सडकले जोडिने छ ।
- जिल्ला भरी मोबाइल नेटवर्क र उच्च गतिको ब्रोडब्याण्ड एवं अप्टिकल फाइबर मार्फत इन्टरनेटको सुविधा पुऱ्याइने छ ।
- भीमेश्वर नगरपालिकाको डाङडुङ्गे डाँडामा निर्माण शुरु भएको फिल्म सिटीको निर्माण कार्य सम्पन्न गर्नका लागि आवश्यक बजेटको प्रवन्ध सहित सार्वजनिक-नीजी साझेदारी अवधारणामा सञ्चालन गरिने छ ।

४. शिक्षा तथा रोजगारी

- गौरीशंकर क्याम्पसलाई सेन्ट्रल हिमालयन युनिभर्सिटीको रुपमा विकास गर्नका लागि सक्रिय पहलकदमी लिनुका साथै मध्यपहाडी जिल्लाका सामुदायिक कलेजहरुलाई विश्वविद्यालयको छातामुनि ल्याइनेछ ।
- कम्तिमा एक पालिका एक उच्चमाध्यमिक विद्यालयमा विज्ञान विषयको पठनपाठन सुरुवात गरिनेछ । सबै पालिकामा आवासीय सुविधा सहितको कम्तिमा एक विद्यालय सञ्चालन गर्न आवश्यक पहल गरिने छ । विद्यालय शिक्षकहरुको क्षमता विकासका लागि नीतिगत व्यवस्था गरिनुका साथै प्रविधिमैत्री र सीपमुलक जनशक्ति उत्पादन गर्न विशेष कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- शिक्षक सेवा उत्तीर्ण शिक्षकहरुलाई विषयगत दक्षताका लागि अनिवार्य तालिमको व्यवस्था गर्न नीतिगत व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयका गरिब जेहेन्दार विद्यार्थीहरुका लागि दक्ष तथा प्राविधिक शिक्षा अध्ययन गर्न विशेष छात्रवृत्ति कोष स्थापना गराइने छ ।
- विदेशमा सिपमूलक रोजगारी गरी नेपाल फर्किएका युवाहरुले हाँसिल गरेका सिप र दक्षताको प्रमाणीकरणका लागि आवश्यक व्यवस्था गरिने छ ।
- रोजगारी प्रवर्द्धनका लागि सीपमुलक तालिम उपलब्ध गराई व्यवसायिक योजना तर्जुमा र लगानी स्रोतको पर्याप्त प्रबन्ध मिलाइने छ ।
- युवामैत्री व्यवसाय, सहुलियत कर्जा र “स्टार्ट अप फण्ड” प्रभावकारी बनाइनेछ ।

५. कृषि, सिंचाइ र पशु विकास

- खाद्यान्न उत्पादकत्व वृद्धिका लागि “माटो सुधार कार्यक्रम” सञ्चालन गरिनेछ ।
- दोलखालाई किवी, चिज र आलुको सुपर जोन घोषणा सहित उत्कृष्ट उत्पादन, प्रशोधन तथा प्रवर्द्धन केन्द्रको रुपमा विकास गरिने छ ।
- पहाडी बाली अनुसन्धान केन्द्र काब्रे र बागवानी विकास केन्द्र बोंचलाई पहाडी क्षेत्रको उपयुक्त बिउ बिजन र कृषि प्रविधि विकास गर्ने उन्नत अनुसन्धान केन्द्रको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- जिरी, यलुङ र गर्जाङ क्षेत्रमा रहेका पुराना पुश विकास फार्म र चेर्दुङ चिज कारखाना हरुलाई एकीकृत गरी पशु विकास अनुसन्धान र कृषक सहयोग केन्द्रको रुपमा विकास गरिने छ ।
- कृषि-बालीका लागि हानिकारक बाँदर लगायत जङ्गली-जनावर नियन्त्रणका लागि स्पष्ट कानुनी प्रबन्ध सहित कृषकहरुलाई उपयूक्त प्रविधि र उपकरणहरु सर्वसुलभ उपलब्ध गराइनेछ ।

६. उद्योग, खानी र खनिज

- हाल बन्द रहेको खरिढुङ्गा म्याग्नेसाईट खानी सञ्चालनका लागि पब्लिक कम्पनी विकास गरी अन्तराष्ट्रिय विज्ञ साझेदारी सहित जिल्लाबासीको लगानीमा प्रभावकारी सञ्चालन गरिने छ ।
- एक पालिका - एक औद्योगिक ग्रामको द्रुत कार्यान्वयन गर्दै "एक वडा - पाँच उद्यम" का लागि आवश्यक कार्यक्रम र बजेट व्यवस्था गरिने छ ।
- वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका एवं सेवा-निवृत्त राष्ट्रसेवक तथा न्यून आयका श्रमीकहरुलाई आकर्षित गर्ने गरी गैर-कृषिमूलक साना व्यवसायको व्यापक प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र एकल महिला घरमुली भएको परिवारलाई लक्षित गरी "एक महिला/पुरुष-एक सीप - एक उद्यम" का लागि बजेट व्यवस्था गरिनेछ ।

७. वन, वातावरण र पर्यटन

- जिल्लाका मुख्य पर्यटकीय गन्तब्यहरु - भीमेश्वर, कालिन्चोक, जिरी, विगु, लप्ची, रोलवालिङ, च्योर्दुङ र सैलुङ लगायतका क्षेत्रमा आवश्यक पूर्वाधार विकास गरी "एकीकृत प्याकेजिङ" सहित राष्ट्रिय/अन्तराष्ट्रिय आकर्षक गन्तव्यको रुपमा प्रवर्द्धन गरिनेछ । जिरी हाइवे आसपासका १० स्थानहरुलाई रेस्टिङ सेन्टर र भ्यू-प्वाइन्टका रुपमा विकास गरिनेछ ।
- गौरिशंकर-लामाबगर-विगु-कालिञ्चोक-डाङडुङे डाँडा-शैलुङ फुर्केसल्ला-च्यामादेउराली-हनुमन्ते-च्योर्दुङ-जटापोखरी-पाँचपोखरी हुँदै दुईतर्फी रोल्वालिङ भ्याली सर्किट (चक्र) पदयात्राको विशेष प्याकेज तर्जुमा गरिनेछ ।
- जिरी ताल निर्माण मार्फत जल-आधारित पर्यटनको विकास गरिनेछ । तामाकोशी नदीमा व्यवसायिक र्‍याफ्टीङ, कायाकिङ, बन्जी सुविधा विकास गरिनेछ । जिरी उपत्यकामा प्याराग्लाइडिङ लगायतका साहसिक पर्यटनको विकास गर्न विशेष पहल गरिनेछ ।
- जिल्ला भित्रका सामुदायिक वनका उपभोक्ताहरुको सहभागितामा जडिबुटी खेती र वनमा आधारित उद्यमहरुको प्रवर्द्धनका लागि विशेष प्याकेज विकास गरिनेछ ।
- भीमेश्वर नगर क्षेत्रमा राष्ट्रियस्तरको ग्रिष्मकालीन रङ्गशाला निर्माण मार्फत राष्ट्रिय अन्तर्राष्ट्रिय क्लबहरुलाई आकर्षित गरी खेल-पर्यटनको विकास गरिनेछ ।
- सामुदायिक वनहरुलाई विकासको वाधकका रुपमा नभइ विकास साझेदारको रुपमा विकास गर्नका लागि आवाश्यक कानुन तर्जुमा गरिनेछ ।
- गौरीशङ्कर संरक्षण क्षेत्रलाई समुदायमैत्री बनाई सहभागीतामुलक व्यवस्थापनको नीति लिइनेछ।

८. स्वास्थ्य र सरसफाई

- पशुपती चौंलागाईं स्मृति अस्पताल चरिकोटलाई आइसियू सेवा सहितको २०० बेड क्षमता र जिरी तथा सिंगटीको अस्पतालमा विशेषज्ञ डाक्टरहरु सहित आवश्यक यन्त्र उपकरणको व्यवस्था गरिने छ ।
- स्वास्थ्य विमालाई प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि नीति लिइनेछ ।
- जिल्लामा मेडिकल तथा इञ्जिनियरिङ कलेज स्थापना गर्न आवश्यक पहलकदमी लिइने छ ।
- नेकपा एमाले नेतृत्वको सरकारले शुरुवात गरेको प्रत्येक पालिकामा १५ बेड अस्पतालको निर्माण सम्पन्न गरी गुणस्तरीय जनशक्ति र उपचार सेवाको सुनिश्चितता गरिने छ ।
- जिल्लाका सबै प्रमुख शहरबजारहरुमा ढलनिकास तथा जिल्लाभर स्वच्छ पिउने पानीको उचित प्रबन्ध गरिनेछ ।
- जलवायु परिवर्तन, उत्थानशिलता र प्रजनन् स्वास्थ्यलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ ।

९. सामाजिक सुरक्षा र संस्कृति जगेर्ना

- हिंसा प्रभावित महिलाहरुको उचित व्यवस्थापनका लागि सुरक्षित गृह (सेफ हाउस) र मनोपरामर्श केन्द्र स्थापना गरिने छ ।
- प्रत्येक वडामा जेष्ठ नागरिक मिलन तथा अन्तर-पुस्ता सिकाई केन्द्रको स्थापना गरिने छ ।
- एमाले नेतृत्वको सरकारले सुरुवात गरेको सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रममा अनौपचारिक क्षेत्रका श्रमिकहरुलाई अनिवार्य सहभागी गराइनेछ । अनौपचारिक श्रमिकहरुको न्यूनतम ज्याला तथा सम्मानित श्रम मापदण्ड कार्यान्वयनको अनुगमन र सुनुवाईको कानुनी व्यवस्था गरिनेछ ।
- अल्पसङ्ख्यक जातिहरु माझी, जिरेल, सुरेल, थामी, सुनुवारहरुको उत्थानका लागि भाषा, संस्कृति संरक्षण, शिक्षाको सहज पहुँच उपलब्ध गराउँदै सो समुदायका युवा र महिलाहरुका लागि विशेष आर्थिक सशक्तिकरणको प्याकेज विकास गरिनेछ ।